

[Forsvarsministeren.]

1. Straffe- og retsplejebestemmelser for militært personel bør i videst muligt omfang nærme sig de love og bestemmelser, der gælder for det øvrige samfund, således at der kun fastsættes særregler for dette personel i de tilfælde, hvor hensynet til forsvarets særlige forhold gør det nødvendigt.

2. Lovgivningen på dette område bør tilpasses udviklingen på de pædagogiske, ledelsesmæssige og samarbejds-mæssige områder, som i de senere år har været fremherskende såvel i forsvaret som i den øvrige del af samfundet.

3. De militære straffe- og retsplejeregler bør udformes på en sådan måde, at lovgivningen kan tjene som et meddelelsesmiddel for de personer, den berører, og herved give de pågældende en klar forståelse af den særlige straffe- og retsplejeordning, de er underkastet som følge af deres tilknytning til forsvaret.

Det er regeringens opfattelse, at det for forsvaret er påkrævet at bevare særregler på en række punkter, og at sådanne særregler som hidtil mest hensigtsmæssigt bør indeholdes i en særskilt lovgivning.

Ud frønsket om størst mulig tilnærmelse til de borgerlige love er det fundet hensigtsmæssigt, at de specielle militære strafarter kvarterarrest og vagtarrest opgives til fordel for den borgerlige straffelovgivnings almindeligt anvendte straffe bøde og hæfte. Dette vil medføre et betydeligt fald i antallet af frihedsstraffe for militære forseelser. Samtidig foreslås området for anvendelse af disciplinarmidler udvidet, således at disse midler i udstrakt grad kan træde i stedet for straf, herunder bødestraf. Navnlig vil disciplinarmidler mest hensigtsmæssigt kunne anvendes i stedet for bødestraffe over for værnepligtigt personel.

Den foreslåede omlægning af sanktionerne i forbindelse med overtrædelse af straffelovgivningen vil indebære en „afkriminalisering“ af forseelser af mindre betydning og give de militære myndigheder langt større muligheder for at reagere smidigt og pædagogisk mere hensigtsmæssigt over for sådanne forseelser.

Det ændrede disciplinarmiddelsystem forudsætter imidlertid, at personellets retsbeskyttelse ikke væsentligt forringes ved anvendelse af disciplinarmidler i stedet for

straf. Forslag til militær retsplejelov indeholder da også regler, der tilgodeser dette hensyn.

Med hensyn til spørgsmålet om placering af ansvaret for rejsning af tiltale i militære straffesager er det ved udarbejdelsen af forslaget til militær retsplejelov lagt til grund, at påtalemyndigheden, dvs. myndigheden til at rejse tiltale ved retten, henlægges til generalauditøren og auditørerne, der på grundlag af deres juridiske uddannelse opfylder de betingelser, der i den borgerlige strafferetspleje stilles med hensyn til påtalevirksomhed i borgerlige straffesager. Det er således ikke fundet rimeligt at begrænse generalauditørens og auditørernes virksomhed som anklagere af rettergangscheferes tiltalebeslutninger.

Før det beslattes, om påtale skal rejses og i bekræftende fald for hvilke forseelser, skal en straffesag imidlertid ifølge lovforslaget forhandles med rettergangschefen, der i tilfælde af uenighed med auditøren kan forlange sagen forelagt generalauditøren og eventuelt forsvarsministeren til afgørelse.

For så vidt angår spørgsmålet om kompetencen til at fastsætte straf uden dom, findes det principielt uhensigtsmæssigt, at afgørelser, der kan indbringes for domstolene, træffes af andre end de personer, der bærer ansvaret ved behandling af sådanne sager. Der fremsættes derfor — som følge af forslaget om en ændret rettergangsordning — tillige forslag om, at frihedsstraffe under normale forhold kun kan fastsættes af auditørerne, medens irettesættelse og bødestraffe af praktiske grunde også bør kunne pålægges af rettergangschefer og andre militære chefer.

Under særlige forhold vil rettergangscheferne fortsat kunne fastsætte frihedsstraffe uden dom. Dette gælder således i orlogsskibe på togt samt ved enheder af det militære forsvar, som er stationeret i Grønland eller uden for landets grænser. Tilsvarende beføjelser kan i krigstid tillægges andre militære chefer.

Længerevarende frihedsstraffe eller større bøder bør principielt afgøres af retten. Ifølge lovforslaget vil herefter kun straf af irettesættelse og hæfte indtil 30 dage samt bøde på for tiden indtil 600 kr. kunne pålægges uden dom.

Kompetencen til at pålægge disciplinar-